

خرمالو

تأليف: مهندس حسين متقى

سرشناسه	: متقی، حسین، ۱۳۳۶-
عنوان و نام پدیدآور	: خرمالو/ تالیف حسین متقی.
مشخصات نشر	: تهران: پرتو واقعه، ۱۳۹۱
مشخصات ظاهری	: ۷۲ ص.: مصور.
شابک	: ۳۵۰۰۰ ریال ۶-۳-۹۲۶۶۰-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: قیبا.
یادداشت	: کتابنامه، ص ۵۵.
موضوع	: خرمالو.
ردمبندی کتکرم	: SB۲۷۹/م۲ ۱۳۹۱:خ
ردمبندی دیویی	: ۶۳۲/۳۵:
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۷۳۶۲۹۵:

نام کتاب	: خرمالو
تألیف	: مهندس حسین متقی
طراح جلد و تصاویر	: گلبرگ متقی
ناشر	: سپیدان - تلفن ۶۶۰۳۱۱۰۴ همراه ۰۹۱۹۶۱۵۶۸۸۳
نوبت	: اول ۱۳۹۱
تیراژ	: ۱۰۰۰ نسخه
حروفچینی	: مؤسسه بروجردی
لینتوگرافی	: ترقی
چاپ و صحافی	: معرفت
قیمت	: ۳۵۰۰ تومان
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۶۶۰-۳-۶:
مرکز پخش	: تهران، خیابان انقلاب، بعد از خیابان قدس، کوچه اسکو
	: پلاک ۳۲ طبقه سوم شمالی تلفن: ۶۶۴۹۵۴۰۷-۶۴۱۴۶۱۶ و ناشر
	: حق چاپ محفوظ و مخصوص مؤلف است.

فهرست مطالب

پیشگفتار	۷
مقدمه	۹
قدمت و تاریخچه درخت خرمالو	۱۳
دامنه گسترش گونه‌های خرمالو	۱۴
مشخصات گیاه‌شناسی درختان خرمالو	۱۶
۱- گونه خرمالوی ژاپنی <i>Japanese persimmon</i> یا <i>Diospyros kaki</i>	۱۶
پدیده قابض و غیرقابض در درختان خرمالو	۱۸
۲- کلهو (<i>Diospyros lotus</i>) یا <i>Date- Plum</i>	۲۰
۳- خرمالوی آمریکائی (<i>Diospyros virginiana</i>)	۲۲
واریشه‌ها	۲۳
الف - واریشه‌های قابض	۲۳
ب - واریشه‌های غیرقابض	۲۴
ج - واریشه‌های گرده‌افشان	۲۶
آب و هوا	۲۷
محل کاشت	۲۸

۲۹	 خاک
۲۹	 طرز کاشت
۳۱	 داشت
۳۱	 الف - آبیاری
۳۲	 ب - کوددهی
۳۳	 ج - سله شکنی و حذف علف‌های هرز
۳۳	 د - هرس
۳۳	 ه - آفات، بیماری‌ها و اختلالات
۴۳	 ازدیاد خرمالو
۴۴	 الف - کشت بذر
۴۴	 ب - پیوند
۵۱	 فرآورده‌های غذایی خرمالو
۵۱	 خواص خوراکی و دارویی خرمالو
۵۲	 برداشت میوه
۵۵	 منابع مورد استفاده

پیشگفتار

به علت وضعیت متنوع آب و هوایی کشور ما ایران، و سازگاری گونه‌ها و واریته‌های مختلف درختان خرما با دامنه‌ای گسترده از آب و هوا، از نیمه گرمسیری تا معتدل، این کشور مهد زندگی گونه‌های وحشی و کاشت و پرورش گونه‌های پرورشی گردیده، و در بسیاری از مناطق نسبتاً سردسیری و نسبتاً گرمسیری - هر چند امکان به بارنشستن میوه برایش میسر نبوده - با کاشت و پرورش به حیات خود ادامه داده است.

با در نظر گرفتن گستره کاشت و پرورش این گیاه در نواحی مختلف به منظور تجاری و نیز کاشت درون شهری در خانه‌ها و ویلاها برای استفاده تزئینی و حتی برخورداری از ثمر آن، نویسنده این کتاب به انجام وظیفه در جهت اطلاع رسانی موارد مورد نیاز در رابطه با گونه‌ها و واریته‌های مختلف، آب و هوا، محل کاشت، خاک، طرز کاشت، داشت مشتمل بر آبیاری، کوددهی، هرس، آفات، بیماری‌ها و اختلالات، ازدیاد، فرآورده‌های غذایی، خواص خوراکی و دارویی و برداشت مبادرت نموده است.

امید است این مجموعه بتواند رضایت پژوهشگران و پرورش‌دهندگان این گیاه را فراهم نماید.

حسین متقی

۸۹/۱۲/۱۲

مقدمه

خرمالو از راسته Ebenales و خانواده آبنوسیان (Ebenaceae) می باشد. در این خانواده ۶ جنس و متجاوز از ۳۰۰ گونه وجود دارد. مهمترین جنس خانواده آبنوسیان به لحاظ اقتصادی خرمالو یا خرمنندی (Diospyros) می باشد.

نام علمی جنس خرمنندی را بعضی از زبان شناسان از دو واژه یونانی Joves به معنی خوراکی و Pyros به معنی دانه و به علت مأكول بودن میوه آن می دانند، در حالیکه برخی دیگر آن را از دو واژه dios به معنی الهی و Pyros به معنی گندم دانسته و آن را مائده آسمانی قلمداد نموده اند.

خرمالو در زبان انگلیسی به نام های: Oriental persimmon, Persimmon, Japanese kaki, Chinese plum, Chinese fig, Kaki plum tree, Keg fig, Fruit of jove, Persimmon tree, kaki persimmon, date plum, persimmon, Heavenly fruit و در زبان فرانسوی به نام های: kaki, kaki, Plaqueminier.

Diospyre Coing de Chine

و در زبان آلمانی: persiman, Gotterkorn, kaki Pflaumenbaum

و در زبان ایتالیائی: cachi

و در زبان ژاپنی: kaki

و در زبان اسپانیائی: Caqui, kaki, kaki del Japon خوانده می شود.

در زبان فارسی جنس Diospyros L. دارای اسامی متعددی به شرح ذیل است:

خُرمندی، آبنوس هندی، خرمانندی، خرمالو، خرماندو، کاکي، آبنوس، گب، گوب، گاب، تندوکه، کلهو، خرمنی، اربا، اربه، تمیرا، اندی خرما، اندوخرما، آمبرو، آربا، انجیر خرما، ایندخرما، کلهو، خارمندی، خارمنی، خروندی، خرما، توس، خرماهندی، کلهو، فرونی سورکول

خرمالو از درختان خزان شونده دارای چند تنه با یک تنه اصلی به ارتفاع ۶ تا ۱۰ متر است. خرمالو درخت زینتی زیبائی با شاخه ها و برگ های آویخته می باشد. شاخه ها تقریباً ترد و شکننده بوده و در اثر بادهای قوی آسیب می بینند.

درخت خرمالو گیاهی است دوطایه، یعنی گل نر و ماده از یکدیگر جدا و هر کدام روی درختی جداگانه قرار گرفته اند لیکن گاهی اوقات یک درخت هر دو نوع گل نر و ماده را تولید می نماید. از جهت دیگر حالت جنسی یک درخت ممکن است از یک سال به سال دیگر تغییر حاصل نماید. یک امر غیر طبیعی اینکه میوه های درخت زمانی می رسد که دیگر برگری بر روی درخت

باقی نمانده است. میوه درخت خرمالو سرشار از ویتامین و منبع متوسطی از اسید آسکوربیک، مقدار زیاد گلوکز و پروتئین. و نیز فوائد و خواص طبی و شیمیائی است، که شرح آن در پی خواهد آمد.

www.ketab.ir